

[PDF udgave \(1228 KB\)](#)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
deres stedfortrædere

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

14. juni 2004

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 18. juni 2004 – dagsordenspunkt
rådsmøde (miljøministre) den 28. juni 2004 – vedlægges Miljøministeriets notat om de punkter,
der forventes optaget på dagsordenen.

Samlenotat

Vedr. Rådsmøde (miljø) den 28. juni 2004

1. Kommissionens meddelelse ”Mod en temastrategi for affaldsforebyggelse og genanvendelse” 2
- *Vedtagelse af rådskonklusioner*
2. Standsning af tab af biodiversitet i 2010 – resultatet af COP7/Mop 1.....12
- *Vedtagelse af rådskonklusioner*
3. Forslag til direktiv om svovl i marine brændsler.....18
- *Fælles holdning*
4. Forslag til direktiv om kvaliteten af badevand.....25
- *Fælles holdning*
5. Forslag til forordning om overførsel af affald.....35
- *Fælles holdning*
6. Forslag til kemikaliereregulering..... 43
- *Politisk debat*
7. Forslag til direktiv om håndtering af affald fra udvindingsindustrien.....71
- *Politisk debat*
8. Forslag om en rådsbeslutning om markedsføring af et majsprodukt (ZEA mays L.line NK603 genetisk modificeret m.h.t. gluphosfat-tolerance).....81
- *Vedtagelse*
9. Forslag til Rådets direktiv om ændring af bilag VI til direktiv 91/414/EØF for så vidt angår plantebeskyttelsesmidler, der indeholder mikroorganismer.....92
- *Vedtagelse*
10. Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse på Fællesskabets vegne af Stockholm-konventionen om persistente organiske miljøgifte.....94
- *Vedtagelse*
11. Forslag til Rådskonklusioner om styrkelse af den overordnede civilbeskyttelses kapacitet i EU.....96
- *Vedtagelse*
12. Forslag til direktiv om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/62/ef om emballage og emballageaffald.....100
- *Vedtagelse*

Revideret notat

Resumé

Meddelelsen er første bidrag til at opstille en temastrategi for både affaldsforebyggelse og genanvendelse. Det er meddelelsens hensigt at iværksætte et samråd med EU-institutionerne og de parter, som har interesse i affaldsområdet, og bidrage til at udforme en bred, sammenhængende politik for affaldshåndtering og genanvendelse. Politikken skal være energigenvinding og fornuftige bortskaffelsesløsninger bidrage til en optimal affaldsstrategi, som skal minimere miljøkonsekvenserne via den mest omkostningseffektive løsning.

Det understreges i meddelelsen, at der skal opnås en hensigtsmæssig balance mellem de forskellige instrumenter, herunder lovgivning, frivillige ordninger og økonomiske incitamenter. Kommissionen vil foretage en gennemgang af muligheden for at supplere den nuværende EU-politik på affaldsområdet med økonomiske instrumenter, som kommissionen opfatter som et stærkt middel til at fremkalde adfærdændringer hos samtlige økonomiske aktører.

Meddelelsen har ikke lovgivningsmæssige, økonomiske eller administrative konsekvenser.

1. Status

Kommissionen har den 5. juni 2003 udsendt ovennævnte meddelelse med henblik på en bred høring. Kommissionen anmodede i forbindelse med udsendelsen af meddelelsen medlemslandene om høringssvar senest den 30. november 2003. Meddelelsen skal betragtes som et skridt på vejen hen imod udarbejdelse af en såkaldt temastrategi for affaldsforebyggelse og genanvendelse, der ifølge Kommissionen forventes behandlet i 2005.

Temastrategien er en opfølgning på EU-Kommissionens 6. miljøhandlingsprogram.

Grundnotat om meddelelsen er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 28. juli 2003. Et revideret grundnotat om meddelelsen blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. maj 2004.

Miljøstyrelsen har oversendt høringssvar til Kommissionen den 26. november 2003.

Europa-Parlamentets udvalg om miljø- og sundhed har vedtaget udkast til betænkning om meddelelsen den 16. marts 2004.

Det irske formandskab havde emnet på dagsordenen for det uformelle miljøministermøde den 15. maj 2004.

Punktet er på dagsordenen for rådsmødet (miljø) den 28. og 29. juni 2004 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner.

2. Formål og indhold

Kommissionen anfører, at meddelelsen er første bidrag til at opstille en temastrategi for både

affaldsforebyggelse og genanvendelse. Det er tanken med meddelelsen at iværksætte et samråd med EU-institutionerne og de parter, som har interesse i affaldsområdet, for derved at bidrage til at udforme en bred, sammenhængende politik for affaldshåndtering og genanvendelse. Politikken for affaldsforebyggelse og genanvendelse skal i forening med energigenvinding og fornuftige bortskaffelsesløsninger bidrage til en optimal affaldsstrategi, som skal minimere miljøkonsekvenserne via den mest omkostningseffektive løsning.

Kommissionen forventer, at meddelelsen og den igangsatte proces udmønter sig i opstilling af en bredt dækkende strategi. Der lægges op til en debat af resultatmål for affaldsforebyggelse og de nødvendige instrumenter, der skal tages i anvendelse for at nå disse mål. Kommissionen vil ikke på nuværende tidspunkt foreslå specifikke miljømæssige resultatmål. De forventes fastlagt, når strategien udarbejdes. Det understreges i meddelelsen, at der skal opnås en hensigtsmæssig balance mellem de forskellige instrumenter f.eks. lovgivning, frivillige ordninger og økonomiske incitamenter. Kommissionen vil foretage en gennemgang af mulighederne for at supplere den nuværende EU-politik på affaldsområdet med økonomiske instrumenter, som kommissionen opfatter kan være et stærkt middel til at fremkalde adfærdsændringer hos samtlige økonomiske aktører.

Kommissionen fremhæver, at det er målet at gøre EU-politikken for affaldshåndtering mere effektiv og samtidig sikre, at reglerne er både enkle og omkostningseffektive og i overensstemmelse med Kommissionens bestræbelser på at forbedre lovgivningen.

Kommissionen beder om kommentarer til følgende emner:

Instrumenter til fremme af affaldsforebyggelse

Hvilke foranstaltninger, det være sig økonomiske instrumenter eller andet, skal der anvendes til at virkeliggøre resultatmålene for affaldsforebyggelse, og hvordan støtter de forskellige lovgivende myndigheder disse foranstaltninger?

- Hvordan kan man bedst vurdere, på hvilke områder og i hvilket omfang der kan gennemføres affaldsforebyggelse?
- Udveksling af god praksis og erfaringer med henblik på at fastslå, hvordan EU kan bidrage til affaldsforebyggelse.
- Kan foranstaltninger til fremme af affaldsforebyggelse betragtes som uafhængige af tiltag vedrørende ressourceanvendelse og integreret produkt politik (IPP), eller bør denne målsætning virkeliggøres via IPP?
- Den fremtidige kemikaliepolitik's rolle i forbindelse med kvalitativ affaldsforebyggelse (affaldet skal være mindre farligt).
- Identifikation af de mest effektive nationale strategier og udbredelse af disse på EU-plan. Analyse af, hvordan affaldsforebyggelsesplaner for virksomheder eller industrisektorer kan medvirke til affaldsforebyggelse.
- Vurdering af affaldspotentialet i direktivet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC). Hvordan sikres det, at industrien anvender produktionsteknikker med lav affaldsproduktion?

Instrumenter til fremme af genanvendelse

4

Skal den eksisterende lovgivning suppleres med initiativer, der fokuserer på bestemte materialer i stedet for på bestemte udtjente produkter?

- Resultatmål for genanvendelse. Fastsættelse af genanvendelsesmål for materialer.

På hvilke områder skal der anvendes økonomiske instrumenter, herunder skatte/afgiftsordninger, som middel til at virkeliggøre målsætninger på genanvendelsesområdet?

- Korrekt prissætning for de forskellige affaldshåndteringsformer via økonomiske instrumenter, som f.eks. kunne være omsættelige certifikater, samordning af nationale deponeringsafgifter, fremme af vægt- og omfangsbaserede afregningsordninger og producentansvar for genanvendelse.

Er der mulighed for større fleksibilitet ved planlægning af lovtiltag, så resultatmål på genanvendelsesområdet kan virkeliggøres så omkostningseffektivt som muligt? Dette omfatter også eventuelle ordninger med omsættelige certifikater.

- Sikring af genanvendelsesmetodernes sikkerhed og miljøvenlighed. I nogle tilfælde kan EU-lovgivningen for affaldsområdet have påført genanvendelsesindustrien unødige byrder. Problemer af denne art skal indkredses og løses. Desuden kan det via fælles principper for genanvendelse sikres, at genanvendelsesvirksomhederne anvender de bedst tilgængelige teknikker.

Er der muligheder for en udbygning af producentansvarsprincippet, dog under hensyntagen til, at det ikke egner sig til alle affaldstyper?

- Fordele og ulemper ved producentansvar, forbedring af eksisterende systemer og forslag til nye områder for producentansvar.

Andre spørgsmål

Sikring af ligelig konkurrence på genanvendelsesområdet. Fastlæggelse af kvalitetsstandarder.

Definitioner på nyttiggørelses- og bortskaffelsesaktiviteter. Definition af affald.

Behov for forskning og udvikling.

Forslaget til rådskonklusioner

Formandsskabet har fremlagt andet udkast til rådskonklusioner af 2. juni 2004. De væsentligste konklusioner er gengivet nedenfor:

Rådet lægger vægt på, at der er en tæt sammenhæng mellem de tre strategier om henholdsvis affald, ressourcer og produktpolitik, og at indsatsen koordineres. Rådet anmoder Kommissionen om at fremlægge ressourcestrategien og affaldsstrategien samtidigt i juni 2005.

Rådet anmoder Kommissionen om at fremlægge et forslag til revision af affaldsrammedirektivet, herunder definitionen af affald.

Rådet pointerer, at forebyggelse og genanvendelse er den mest favorable løsning, og Rådet fremhæver genbrug i relation til affaldsforebyggelse. I den fremtidige indsats vil livscyklusanalyser spille en

5

væsentlig rolle, når miljøbelastningen fra affald skal nedbringes.

Uddannelse og øget opmærksomhed vil spille en nøglerolle i forebyggelse og genanvendelse, specielt gennem forpligtende inddragelse af den offentlige og private sektor samt forbrugerne. Forebyggelse og genanvendelse af affald bør udgøre en del af en bredere affaldsstrategi.

Rådet fremhæver vigtigheden af at inddrage relevante initiativer i forbindelse med IPPC og REACH. Produktdesign, økodesign og reduktion af energiforbrug er væsentligt, og Rådet peger på, at der er et potentiale i at anvende frivillige affaldsforebyggelsesplaner. Rådet fokuserer på behovet for at udvikle meningsfulde forebyggelsesmål samt lægger vægt på gennemførelse af den europæiske affaldsstatistik, herunder evaluering af den praktiske anvendelighed af den europæiske affaldsliste.

Rådet anerkender den store succes, der er opnået ved producentansvar, men er opmærksom på, at materialebaserede mål vil spille en væsentlig rolle fremover og kan supplere den eksisterende tilgang til genanvendelse.

Rådet opfordrer Kommissionen til at udvikle fælles standarder for genanvendelse med henblik på at øge kvaliteten af genanvendelse. Desuden skal mulighederne for at udvide IPPC-direktivet til at omfatte flere affaldsvirksomheder undersøges for de specifikke sektorer og BAT-noter for virksomheder, der anvender affald, skal revideres.

Rådet finder, at der er behov for at stimulere efterspørgslen efter genanvendte produkter og peger herunder på grøn indkøbspolitik.

Rådet anbefaler Kommissionen at undersøge, hvilke muligheder der er for at anvende økonomiske instrumenter i EU, men har samtidig nogle forbehold ved anvendelse af differentierede renovationsgebyrer på EU-niveau. Desuden lægger Rådet vægt på, at anvendelse af økonomiske instrumenter er medlemslandenes kompetenceområde.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Der er tale om en temastrategi og ikke en retsakt. Der er derfor ikke behov for at redegøre for nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Meddelelsen har ikke lovgivningsmæssige, økonomiske eller administrative konsekvenser.

5. Høring

Miljøstyrelsen sendte den 24. juni 2003 meddelelsen i høring i Danmark til 126 aktører på affaldsområdet med høringsfrist den 25. august 2003. Der er modtaget høringssvar fra følgende 27 parter:

Advokatsamfundet, Amtsrådsforeningen (ARF), Asfaltindustrien (AI), Akademiet for de Tekniske Videnskaber, CO-industri (CO-i), Dakofa (DAK), Dansk Energi og produktionsselskaberne Elsam og Energi E2 (DE), Dansk Industri (DI), Dansk transport og logistik (DTL), Danske Fjernvarmeværkers Forening (DFF), De danske bilimportører, De samvirkende købmænd (DSK), Erhvervs- og Selskabsstyrelsen (ESS), Forbrugerrådet, Forsvarsministeriet (FM), Frederiksberg Kommune, Genvindingsindustrien (GI), Handel, transport og serviceerhvervene (HTS), Hovedstadens

6

udviklingsråd (HUR), Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Kommunernes Landsforening (KL), Københavns Kommune (KK), Landbrugsrådet (LR), Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (FVM), Renholdningsselskabet af 1898 (R98), Reno-Sam (RS) og Skov- og Naturstyrelsen (SNS).

Følgende havde ingen kommentarer til meddelelsen: Advokatsamfundet, ATV, De danske bilimportører, Forbrugerrådet, Frederiksberg Kommune samt Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Hovedsynspunkterne i høringssvarene gennemgås efter meddelelsens hovedafsnit. Sidst i afsnittet omtales svar fra ministerier og styrelser.

Generelt

En række af parterne (DAK, GI, KK, KL og RS) finder det positivt, at Kommissionen lægger op til en bred debat, der omhandler affaldsforebyggelse og ønsket om at styrke europæisk affaldshåndtering gennem en blanding af resultatmål, lovgivning, miljøaftaler og økonomiske incitamenter. DTL og DSK er enig i vigtigheden af at gennemføre forureneren betaler princippet, og DSK mener derfor, at afgiften på miljømærket bør fjernes. RS påpeger vigtigheden af fælles klare regler, standarder og procedurer samt, at der skrives ind over for lande, der ikke overholder disse. ARF savner en omtale af regionale og lokale myndigheder, affaldsproducenter, borgere og virksomheder samt borgerinddragelse, Lokal Agenda 21 og NGOer i strategien.

Kvantitativ affaldsforebyggelse

GI og DAK peger på mange danske erfaringer, resultater og projekter, som bør stilles til rådighed for Kommissionen, herunder erfaringer med pantordninger, identifikation af aktører og de største kilder til affaldsdannelse, miljø-økonomiske analyser af forebyggelsestiltag, konkretisering af mål for affaldsforebyggelse og de danske paneler. DI og R98 mener ikke, at det er realistisk at opstille konkrete resultatmål for affaldsforebyggelse.

KL og KK mener, at økonomiske instrumenter er effektive, og KK foreslår et europæisk pantsystem for flasker og dåser. DSK ønsker en mere koordineret anvendelse af pant- og retursystemer i EU. KK mener, at frivillige aftaler kan afprøves, men bør følges op af obligatoriske krav i f.eks. miljøgodkendelser.

DAK foreslår at der opstilles resultatmål for affaldsforebyggelse, herunder for genbrug f.eks. i Emballagedirektivet. Genbrug bør som minimum krediteres i forbindelse med efterlevelse af genanvendelses- og nyttiggørelsesmål.

Sammenhæng med IPP

R98, DI, DAK og KK er enig med Kommissionen i, at foranstaltninger til affaldsforebyggelse skal gennemføres i forbindelse med IPP, og denne sammenhæng bør komme til udtryk i strategien. DAK bemærker, at der er en barriere i direktivet om offentlige udbud af vare- og tjenesteydelser vedrørende miljøkrav til produkter. KL mener, at offentlige indkøberes muligheder for at stille miljøkrav skal øges i forhold til, hvad meddelelsen lægger op til. KL mener, at en række instrumenter bør vurderes, f.eks. afgifter på ressourcer, forbud, krav om udfasning/substitution af miljøfarlige stoffer og krav om at produkter skal kunne repareres eller genbruges.

CO-i mener, at affaldsstrategien bør baseres på LCA-analyser og genbrug i størst muligt omfang. DAK

7

mener, at der skal anlægges rene LCA-betragtninger, og at temastrategien ikke skal bygge på velfærdsøkonomiske betragtninger.

DAK og DSK peger på vigtigheden af fritagelse for gebyr på miljømærkede produkter. DAK mener, at IPP bør skærpes væsentligt, hvis det skal have effekt på affaldsforebyggelse og øget genanvendelse, herunder at der er behov for større grad af mærkning eller deklareret af produkter og komponenter. DE anbefaler, at miljøvaredeklareret fremmes på EU-niveau.

Kvalitativ affaldsforebyggelse/REACH

DI mener, at kvalitativ forebyggelse må være hovedformålet, og at effekten af de allerede iværksatte EU-foranstaltninger, herunder RoHS-direktivet og REACH-modellen, bør vurderes, og eventuelle problemer må løses ad hoc. DE mener, at tilgangen til kvalitativ forebyggelse skal være mere nuanceret, og der bør ske en opblødning af de eksisterende regler om sammenblanding og fortynding af farligt affald. DAK mener, at REACH vil føre til renere affald og derved lette genanvendelsen. Men der vil være behov for at vedtage restriktioner for bestemte stoffer og anvendelser både indtil REACH er dækkende og efter gennemførelsen af REACH.

Planer for affaldsforebyggelse

DAK mener, at de danske intentioner om at inddrage alle aktører i produktkæden og etablere et samarbejde med de økonomiske aktører er i tråd med Kommissionens forslag, samt at forslag om obligatoriske forebyggelsesplaner for EMAS-registrerede virksomheder bør fremmes. DI finder det yderst vanskeligt at lave affaldsforebyggelsesplaner, og det må i givet fald ske for en branche eller sektor, helst i form af aftaler.

Sammenhæng med IPPC

DI ønsker ikke affaldsforebyggelse fremmet via IPPC eller BREF-dokumenter, da det er vanskeligt at fastsætte fornuftige affaldsvilkår i miljøgodkendelser. *KK* mener, at krav om affaldsvurdering for IPPC-virksomheder er et godt redskab til at styrke affaldsforebyggelse og genanvendelse. *KK* og *DAK* foreslår, at det overvejes, at flere sektorer og virksomhedstyper omfattes af IPPC. *DAK* mener, at forebyggelse skal tillægges større betydning ved klassificering af BAT.

Genanvendelse generelt

RS mener, at nye genanvendelsesinitiativer skal vurderes ud fra omkostningseffektiviteten. *KK* savner en diskussion af miljøeffekten ved genanvendelse i et LCA-perspektiv.

Resultatmål for genanvendelse

DAK, *GI*, *DSK* og *DI* bemærker, at der er gode danske erfaringer med anvendelse af resultatmål for genanvendelse af materialer frem for produkter. *DAK* påpeger, at der kan opstå konflikt med IPP og producentansvar. *DSK* mener, at resultatmål kan diskuteres, men at der er store forskelle fra land til land. *DI* antager, at det vil være mere omkostningseffektivt at fastsætte europæiske mål for genanvendelse frem for nationale, og nævner, at kvoter eventuelt vil kunne anvendes i denne sammenhæng. *KK* mener, at det er afgørende med veldokumenteret grundlag ved fastlæggelse af bindende resultatmål.

HUR mener, at resultatmål kan være effektive og anbefaler vejledende resultatmål for fast byaffald. *RS* mener, at der er behov for at videreudvikle metoder til at fastlægge de bedste miljøløsninger og

8

resultatmål for genanvendelse og nyttiggørelse under hensyn til forskelle mellem produkt og materiale.

Økonomiske instrumenter

ARF efterlyser mere effektive reguleringsmekanismer som skatter og afgifter og mener, at der fokuseres for meget på regulering, der udspringer af lovgivningsmæssige og økonomiske krav. *HUR* henviser til miljøøkonomi som et vigtigt begreb i forbindelse med afkobling mellem vækst, ressourceforbrug og miljøbelastning. *RS* påpeger, at samfundsøkonomiske cost-benefit analyser ikke er tilstrækkeligt, da der er usikkerheder ved analyserne.

DAK mener, at erfaringer med den danske deponeringsafgift viser en stor effekt på affaldets behandling, hvor affaldet flyttes op i affaldshierarkiet. *RS* mener ikke, at en fælles deponeringsafgift i EU vil være formålstjenlig. *KK* mener, at en samordning af nationale deponeringsafgifter kan være en god ide som minimumsniveau, men det må være frit at øge afgiften for at øge incitamentet for at undgå deponering. *DE* mener, at den gældende danske deponeringsafgift hæmmer mulighederne for afgiftsfri mellemdeponering af restprodukter. Nogle EU-lande tillader afgiftsfri mellemdeponering, når aftale om genanvendelse foreligger. Dette bør gælde i hele EU. *DI* støtter Kommissionens forslag om at se på samordning af nationale ordninger, så nationale deponeringsafgifter tilnærmes og gøres mere effektive.

DAK opfordrer Kommissionen til at gennemføre en sammenlignende analyse af effektivitet og økonomi ved anvendelse af omsættelige certifikater til øgning af nyttiggørelse af affald. *DI* støtter, at der gennemføres grundige analyser af omsættelige kvoter, da sådanne generelt foretrækkes frem for afgifter. *RS* ønsker ikke omsættelige certifikater, da handel af affald over grænser ikke er en god ide.

DAK opfordrer Miljøstyrelsen til at formidle de danske resultater og anbefalinger vedrørende differentierede renovationsgebyrer til Kommissionen. På baggrund af de danske erfaringer foreslår *DAK*, at Kommissionen undersøger, hvordan information lettere og billigere kan stimulere husstandene til at bortskaffe affald mest optimalt, og herefter overlader det til decentrale myndigheder at beslutte betalingsvilkårene. Også *KL* er modstander af, at Kommissionen regulerer på så detaljeret niveau. *RS* bemærker, at mængdebaseret renovationsgebyr er svært at administrere. *KK* mener, at øget

Lovtiltag

DSK mener, at obligatorisk kildesortering er et udmærket instrument, men man skal medregne ressourceforbruget til øget kildesortering, inden der tages beslutning i konkrete tilfælde. *CO-i* mener, at man skal vælge de instrumenter til fremme af genanvendelse, som har vist sig mest effektive. *DAK* mener, at de danske erfaringer med indførelse af forbud mod deponering af forbrændingseget affald, erhvervsaffaldskonsulenter, affaldsbørser, industriel symbiose m.v. skal videregives. *DI* mener, at EU skal være varsom med yderligere EU-lovgivning som f.eks. deponeringsforbud og tvungen kildesortering.

Producentansvar

KK og *DAK* ser kritisk på at øge genanvendelsen gennem producentansvar, idet det er uhensigtsmæssigt at etablere parallelle producentbetalte og kommunale systemer. *RS* mener, at for mange aktører med ansvar for affald giver vanskeligheder ved producentansvar. *R98* mener, at det skal være muligt at håndtere reglerne i ved affaldsindsamlingen i den praktiske hverdag og på både nationalt og kommunalt

9

niveau.

DI bemærker, at vi ikke har mange erfaringer med producentansvar i Danmark, og at de danske ordninger uden producentansvar har været mere omkostningseffektive. *KL* og *DI* lægger vægt på, at de allerede igangsatte ordninger evalueres og analyseres nøje, før der sættes nye i værk. *KL* fremfører, at EU bør lægge vægt på, at producentansvar kun indføres, hvis det medfører miljømæssige fordele frem for andre måder at håndtere den pågældende affaldsfraktion.

DAK bemærker, at det er svært at identificere alle producenter og herved sikre sig mod free-riders. Desuden er der problemer ved nethandel samt med producenter af en type produkter, der produceres i kort tid. Finansiering af historisk affald er et andet problem.

Standarder

DI mener, at der er brug for nogle fælles krav til genanvendelsesvirksomhed, som kunne fastlægges i kvalitetsstandarder for genanvendelse i bilag IIB i affaldsrammedirektivet (og ikke via IPPC). *CO-i* mener, at manglen på obligatoriske EU-standarder for affaldshåndtering blokerer for en høj EU-dækkende miljøbeskyttelsesgrad med risiko for dumpning af affald. *KK* tilslutter sig udarbejdelse af fælles europæiske principper for genanvendelse og en harmonisering af miljøstandarderne for genanvendelsesplanlægning (f.eks. gennem fastlæggelse af BAT). *DE* mener, at EU-harmonisering for genanvendelsesformer generelt er en god foranstaltning, men at nationale afvigelser bør tillades i visse situationer, samt anbefaler at formalisere et tæt samarbejde mellem Kommissionens tekniske komiteer og CEN om standarder for produkter og udførelser.

Affaldsdefinitioner

DI har længe ønsket, at især definitionen på affald skulle revideres, og støtter derfor Kommissionens oplæg til debat herom. *CO-i* mener, at det er vigtigt at få løst uklarhederne om definitionerne på affald, og at etablering af en effektiv genanvendelsessektor kan gøre det nødvendigt, at affald i visse situationer kan betragtes som en vare, der kan handles på tværs af grænserne. *GI* er enig i, at det er en god ide at revidere bilag II A og II B vedrørende affaldsdefinitionerne. *RS* mener, at der er behov for klare definitioner i forbindelse med forbedring af lovgrundlaget for affaldshåndtering. *KL* mener, at Kommissionen bør holde fast i, at affald som udgangspunkt kan være miljøskadeligt og derfor skal betragtes som et miljøproblem, og ikke som en vare i gængs forstand. *DE* mener, at der bør foreligge klare regler for, hvornår behandlet affald ændrer status fra at være affald til at være et produkt. *LR* mener, at det i affaldsdefinitionerne og reglerne for genanvendelse skal sikres, at der er lige vilkår for

substitution af juvenile råvarer med genanvendte råvarer. *AI* mener, at et materiale eller objekt ikke bør betragtes som affald, så længe det indgår i en nyttiggørelsesaktivitet og så længe, der er et marked for det genvundne materiale

HUR og *DE* finder det ønskeligt med en præcisering af eksisterende definitioner for nyttiggørelse og bortskaffelse. *DAK* og *AI* støtter initiativer til revurdering af definitionerne af nyttiggørelse og bortskaffelse.

Forskning og udvikling

DI mener, at forsknings- og udviklingsaktiviteter vedrørende affaldsforebyggelse og genanvendelse må kunne støttes via sjette rammeprogram og LIFE-programmet. *CO-i* mener, at forskning og udvikling af renere produkter fortsat bør være et væsentligt indsatsområde i EU. *DAK* understreger behovet for, at

10

der afsættes midler i forskningsprogrammerne, og *RS* finder det vigtigt, at der hele tiden støttes nye initiativer og projekter eventuelt med penge fra EU.

Information og uddannelse

DSK mener, at der opnås mere miljø for pengene ved at arbejde med adfærd og indstilling hos forbrugere og virksomheder. *DAK* mener for at iværksætte nye omkostningskrævende initiativer. *CO-i* opfordrer til at udnytte erfaringerne fra produktpaneler i EU-sammenhæng. *DAK* støtter informationsudveksling vedrørende uddannelsesprogrammer. *RS* støtter øget uddannelse og informationsindsats. *DI* støtter informationsudveksling om nationale uddannelses- og efteruddannelsesprogrammer.

Diverse

HUR mener, at EU's affaldsstatistik er mangelfuld og en harmonisering er nødvendig. *DFF* mener, at værdien af affald i energiproduktionen skal inddrages i analyserne. *CO-i* mener, at arbejdsmiljøproblemerne er vigtige, og disse skal inddrages i afsnittet om miljø og sundhed. *R98* mener, at det er væsentligt at strategien lægger op til, at mulige arbejdsmiljøpåvirkninger ved implementering af forskellige foranstaltninger vurderes grundigt.

Forslaget er den 1. december 2003 blevet forelagt EU-Specialudvalget (miljø) i skriftlig høring. Der er modtaget høringssvar fra Forbrugerrådet, Forsikring & Pension, Reno-Sam, Specialarbejderforbundet og det Økologiske Råd.

I specialudvalgshøringen fremkom følgende supplerende bemærkninger i forhold til den tidligere høring:

Forbrugerrådet og Det Økologiske Råd støtter anvendelsen af forureneren-betaler-princippet og dermed økonomiske virkemidler, samt at affaldsforebyggelse skal indgå i strategien for IPP, herunder bør den offentlige grønne indkøbspolitik fremmes.

Reno-Sam anbefaler, at Danmark af hensyn til principperne om nærhed og selvforsyning – og for at sikre efterlevelse af nationalt fastsatte miljøstandarder for affaldsbehandling – peger på vigtigheden af, at de enkelte medlemslande får mulighed for at gøre indsigelse mod transport af forbrændingsegnet affald.

Forbrugerrådet mener, at der bør sikres et samspil mellem REACH og temastrategien.

Det Økologiske Råd finder, at gebyret på miljømærker bør ophæves samt at deponeringsafgifter bør samordnes i EU, men kun i form af minimumsafgifter.

Specialarbejderforbundet tilkendegiver at forbundet kan tilslutte sig den foreslåede danske holdning.

Ad punkt 2 - Standsning af tab af biodiversitet i 2010 – resultatet af COP7/MOP1

11

DOC 9730/40

Nyt notat

RESUMÉ:

Rådskonklusionerne om biodiversitet er opfølgning på konferencerne under Biodiversitetskonventionen (COP 7) Biosikkerhedsprotokollen (MOP1) afholdt i perioden 9.-27. februar 2004.

For så vidt angår Biodiversitetskonventionen understreger konklusionerne betydningen af at opnå målsætningerne i Göteborg 2001 om et stop for tab af biodiversitet i 2010. det understreges at der er behov for finansiering af implementeringen, at der er behov for at udmønte arbejdsprogrammerne vedtaget på COP7 og at der er nødvendigt af sektorintegration. Kommissionen opfordres til arbejde videre med meddelelsen om fremme af implementeringen af Bonn-retningslinierne og adgang til genetiske ressourcer.

For så vidt angår biosafetyprotokollen bydes konklusionerne fra MOP 1 velkommen. Endvidere bydes den videre udvikling af ledsagedokumenter til grænseoverskridende overførsler af GMO'er velkommen, og det understreges behovet for at EU fortsat er drivkraft i internationalt arbejde.

Konklusionerne bifalder endvidere resultatet af Malahide-konferencen og opfordrer Kommissionen til at udarbejde en vurdering af Fællesskabets biodiversitetsstrategi og handlingsplaner og til at styrke de institutionelle bestemmelser og interne koordinering mellem medlemsstater. Kommissionen og civilsamfundet.

Forslaget til Rådskonklusioner har ikke lovgivningsmæssige, administrative eller økonomiske konsekvenser for Danmark.

1. Status

Rådssekretariatet fremsendte den 4. Juni 2004 udkast til rådskonklusioner.

Formandskabet har sat punktet på dagsordenen for rådsmøde (miljø) den 28. Juni 2004 med henblik på vedtagelse.

Rådskonklusionerne omhandler resultaterne af det syvende ordinære partsmøde i Konventionen om Biologisk Mangfoldighed (COP7) og første partsmøde i Cartagena-Protokollen om Biosikkerhed (MOP1) (Kuala Lumpur 9. – 27. februar 2004), samt den interne EU-indsats rettet mod opfølgning 2010-biodiversitetsmålsætningen.

Formandskabet har sat punktet på dagsordenen for Rådsmøde (miljø) den 28.-29. juni 2004 med henblik på vedtagelse.

2. Formål og indhold

Formålet med rådskonklusionerne er at uddrage essensen af resultaterne fra de to partsmøder og anviser hvordan EU bør prioritere opfølgningen af partsmøderne. Udkastet vedrører de globale aspekter af

resultaterne af partsmøderne. Konklusionerne har til formål at fremme biodiversiteten i overensstemmelse med målsætningen fra Verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg 2003 om at opnå en væsentlig reduktion i tabet af biodiversitet i 2010. Konklusionerne skal også ses i lyset af målsætningen fra Göteborg-topmødet om at stoppe nedgangen af biologisk mangfoldighed i

12

Europa senest 2010.

Konklusionerne bygger på Rådskonklusionerne af 22. december 2003 om partsmøderne, hvori EU's mandat til partsmøderne blev fastlagt.

I udkastet støttes resultaterne af COP7 og MOP 1, herunder Kuala Lumpur-deklarationens prioriteringer af arbejdet med beskyttede områder, indikatorer for opnåelse af 2010-målene og –implementeringen af Cartagena-protokollen.

Biodiversitetskonventionen, COP7

I udkastet støttes COP7s fokus på opfyldelse af 2010-målet og på implementering snarere end politikformulering og det sæt kerneindikatorer velkommen, som blev vedtaget til brug for vurdering af fremskridt i forhold til 2010-målet hilses velkommen. Det understreges, at der er behov for at skaffe finansiering til implementeringen fra både den offentlige og private sektor og for at udarbejde nye innovative finansieringsstrategier om f.eks. selvfinansiering og reallokering af ressourcer.

I udkastet opfordres medlemsstaterne og Kommissionen til at udmønte de arbejdsprogrammer, der blev vedtaget på COP7, herunder om beskyttede områder, bjergenes biodiversitet og teknologioverførsel.

I udkastet opfordres Kommissionen til at arbejde videre med opfølgning af meddelelsen om fremme af implementeringen af Bonn-retningslinierne om adgang til genetiske ressourcer og deling af udbyttet ved deres udnyttelse.

I udkastet til rådskonklusioner støttes også oprettelsen af de arbejdsgrupper, der skal følge op på arbejdsprogrammet om de beskyttede områder, samt følge opfyldelsen af 2010-målene generelt og arbejdet med at forhandle et internationalt regime for adgang til genetiske ressourcer og deling af udbyttet ved deres udnyttelse. Udkastet giver tilsagn om EU's konstruktive bidrag til arbejdet og til opfyldelse af konventionens strategiske plan.

I udkastet noteres den øgede arbejdsbyrde under konventionen og det faktum, at der kun er 6 år til at opnå 2010-målet. Derfor understreges behovet for, at EU styrker implementeringsindsatsen og bliver ved med at være en drivende kraft i det internationale arbejde i forhold til konventionen.

Det understreges, at sektorintegration på alle niveauer er nødvendig for at 2010-målet kan opnås.

I udkastet fastholdes, at biodiversitetskonventionens tre hovedmål er tæt knyttet til opnåelsen af ”Millenium Development Goals”, herunder fattigdomsbekæmpelse. Udkastet peger på, at biodiversitet bør indgå i strategier knyttet til disse mål.

Medlemsstater, Kommissionen, øvrige lande, G8, GEF, Verdensbanken og andre relevante donororganisationer opfordres til at udnytte et foreslået donormøde under konventionen til at drøfte muligheder for at skaffe nye additionelle midler til udmøntning af arbejdsprogrammet om beskyttede områder i ulande og lande med overgangsøkonomier.

I udkastet lægges vægt på en stadig udbygning af samarbejdet mellem konventioner og støtter arbejdet

for at udvikle samarbejdet gennem oprettelsen af en forbindelsesgruppe for biodiversitet.

MOP1 Biosikkerhed

Den vigtigste opgave for 1. partsmøde under Cartagena-protokollen var at sikre, at protokollen er operationel, gennem 1) beslutninger om overholdelse, håndtering, transport, emballage og identifikation af GMO'er, 2) påbegyndelsen af arbejdet med at fastsætte et ansvars- og erstatningsregime, 3) forholdet til ikke-parter, 4) spørgsmålet om opbygning af kompetence samt 5) udveksling af oplysninger, herunder "Clearingcentret for Biosikkerhed".

I udkastet til rådskonklusioner bydes de vigtige beslutninger fra MoP1 om sikring af en operationel protokol velkommen. I den forbindelse anerkender Rådet, at protokollen er det centrale, internationale og juridisk bindende instrument indenfor biosikkerhed.

I udkastet støttes en fuldstændig og effektiv implementering af protokollen og der ser frem til arbejdet i den åbne arbejdsgruppe om ansvar og erstatning. I udkastet gives tilsagn om konstruktiv støtte til arbejdsgruppen, med det mål at den afslutter sit arbejde med et positivt resultat indenfor den fastsatte 4 års frist.

I udkastet støttes de procedurer og mekanismer, som blev vedtaget ved MoP1 med henblik på dels at fremme overholdelse, dels at reagere på manglende overholdelse.

I udkastet bydes den videre udvikling af krav til ledsagedokumentation for grænseoverskridende overførsler af GMO'er velkommen og der gives støtte oprettelsen af en åben teknisk ekspertgruppe, som skal specificere disse krav, herunder kravene til identifikation, med henblik på at vedtage en endelig beslutning ved MoP2. Endelig forpligter Rådet sig til at bidrage konstruktivt til arbejdet i arbejdsgruppen.

I udkastet understreges, at der vil være behov for at EU fortsat er en drivkraft i internationalt arbejde og aktiviteter for at støtter Cartagena-protokollen.

Endelig tilskynder Rådet lande, som endnu ikke har ratificeret Cartagena-protokollen, til at ratificere og indbyder ikke-parter til at efterleve protokollens formål.

Fokus på EU's fremdrift med henblik på 2010-målsætningen

Endvidere sættes i konklusionerne fokus på at sikre fremdrift i EU's indsats for at opfylde dels målet fra EU-topmødet i Gøteborg om standse nedgangen i biodiversitet inden 2010, dels målet om væsentligt at reducere tabet af biodiversitet i 2010 fra Verdenstopmødet i Johannesburg.

Forslaget bifalder resultatet fra Malahide-konferencen, der fastlægger nøglemålsætninger for at nå 2010-målet, herunder den indsats der skal til for at sikre bredt ejerskab af "Message fra Malahide"

blandt de deltagende organisationer og interessenter.

Forslaget anmoder Kommissionen om – før udgangen af 2004 - at give Rådet og Europa-Parlamentet en rapport der indeholder en vurdering af Fællesskabets biodiversitetsstrategi og –handlingsplaner i lyset af den konsultative proces, der nu er gennemført – herunder specielt i Malahide.

Forslaget bifalder endvidere det første sæt overordnede biodiversitetsindikatorer, som fremgår af Annex 1 til ”Message from Malahide”.

Kommissionen anmodes om at styrke dels de institutionelle bestemmelser for den interne koordination, dels koordinationen mellem Kommissionen, medlemslandene og civilsamfundet med henblik på at indfri 2010-målet.

Forslaget gentager behovet for, at medlemslandene og Kommissionen overvejer hvordan man kan styrke integrationen af biodiversiteten yderligere i de væsentligste sektorpolitikker og sektorprogrammer, herunder via finansiering. Nøglesektorerne omfatter naturressourcer, landbrug, fiskeri, regional og fysisk planlægning, transport og energi, forskning, turisme samt handel og udviklingsamarbejde.

Forslaget understreger vigtigheden af at overvåge, evaluere og rapportere om fremskridt mod 2010 målet samt sikre en kommunikation herom til civilsamfundet og til beslutningstagerne, så sidstnævnte kan tage de fornødne politiske beslutninger.

Medlemslandene opfordres til at:

- styrke anvendelsen af de finansielle midler, der er til rådighed under den fælles landbrugs- og fiskeripolitik samt Samhørighedsfonden og via udviklingsamarbejdet,
- sikre fuld implementering af al relevant miljølovgivning,
- øge støtten til udvikling og monitorering af biodiversitetsindikatorer,
- øge støtten til biodiversitetsforskning,
- sikre at de nationale biodiversitetshandlingsplaner kan afrapporteres med henblik på 2010 målet,
- fremme integrationen af hensyn til biodiversitet i de nationale bæredygtighedsstrategier, nationale udviklingsplaner, nationale budgetter og fattigdomsbekæmpelsesstrategier.

Nøgleinteressenter opfordres til at arbejde for 2010-målet i partnerskab med medlemslandene og Kommissionen. Initiativet ”Countdown 2010”, som blev iværksat som et partnerskabsprojekt på Malahide konferencen bifaldes og beskrives som et vigtigt uafhængigt organ til overvågning af fremskridt mod 2010-mål. Medlemslandene, Kommissionen og befolkningen opfordres til at støtte ”Countdown 2010”- initiativet.

Forslaget anerkender behovet for, at EU undersøger konsekvenserne af EU's politikker på tredje landes biodiversitet, og EU's specielle ansvar for at bidrage til at nå 2010 målet på paneuropæisk og globalt niveau.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er tale om rådskonklusioner og spørgsmålet om nærheds- og proportionalitetsprincippet er ikke relevant.

4. Konsekvenser for Danmark

Udkastet har ingen lovgivningsmæssige, administrative eller økonomiske konsekvenser for Danmark.

5. Høring

Forslaget til rådskonklusioner har ikke været sendt i høring.

På specialudvalgsmøde den 9. juni 2004 fremkom følgende bemærkninger: *Danmarks Naturfredningsforening* bemærkede at dansk holdning syntes uklar og ønskede klargjort hvorfor der ikke eksplicit peges på midvejevalueringen af landbrugsstøtten og herfra eventuelt finansiering til biodiversitetsformål.

SID gør opmærksom på, at for så vidt angår spørgsmålet om uddannelse af medarbejdere, har man på konferencen i Malahide kun behandlet dette når det gælder landbrugsdelen og ikke for så vidt angår skovbrug, fiskeri og turistsektor. SID finder derfor at Danmark bør arbejde på at få tilsvarende tekst om uddannelse ind under disse sektorer.

Ad punkt 3 - Forslag til ændring af Europaparlamentets og Rådets direktiv 1999/32/EF om begrænsning af svovlindholdet i visse flydende brændstoffer med hensyn til svovlindholdet i marine fuelolier.

KOM (2002) 595 endelig – bind II

Revideret notat

Resumé

Som opfølgning på direktive 2001/81 om nationale emissionslofter har Kommissionen fremlagt forslag til revision af direktiv 1999/32 om svovl i flydende brændsler. Forslaget har til formål at reducere emissionerne af svovldioxid, partikler fra skibsbrændstoffer, som ikke er omfattet af det eksisterende direktiv. Der er allerede gjort en del for at reducere landbaserede emissioner af svovldioxid, og skibsemissioner vil ifølge kommissionens beregninger udgøre en stor del af emissionerne over land i 2010 i EU15. Forslaget indeholder: en grænseværdi på 1,5% for svovlindhold i fuelolier og søgående fartøjer i Nordsøen, Den Engelske Kanal og Østersøen; en grænseværdi på 1,5% svovl for fuelolie anvendt på passagerfærger i rute til eller fra Fællesskabets havne; en grænseværdi på 0,1% svovl for alle skibe ved kaj i Fællesskabets havne; en ophævelse af undtagelsesbestemmelser for Grækenland og de oversøiske territorier; åbning overfor anvendelse af røggasrensningsteknologier samt et markedsføringsforbud for marine dieselolier og gasolie med svovlindhold over hhv. 1,5% og 0,1%. Forslagets konsekvenser for Danmark er begrænsede udover de konsekvenser der ligger i MARPOL annekst VI, som Danmark har tiltrådt. Forslaget – og tiltrædelsen af MARPOL annekst VI - vil indebære visse ekstra omkostninger ifm. skibstransport, som forventes afspejlet i moderat forhøjede fragtpriser. Forslaget har en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark.

1. Status

Kommissionen sendte den 22. november 2002 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i artikel 175 i TEF og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Europa Parlamentet afsluttede 1. behandling af forslaget i juni 2003 og har vedtaget 36 ændringer til Kommissionens forslag.

Kommissionen har 1. august 2003 fremsendt et ændret forslag til Europa Parlamentet og Rådet.

Formandskabet har sat forslaget på dagsordenen på møde i Rådet (miljø) den 28. juni 2004 med henblik på politisk enighed om fælles holdning.

Det irske formandskab har i foråret løbende forelagt kompromisforslag, som danner baggrund for nedenstående.

2. Formål og indhold

Kommissionens forslag

Forslaget er en del af en EU-strategi for reduktion af søgående skibes emissioner til luften. Det omhandler reduktion af svovldioxid emissioner.

Baggrunden for forslaget er blandt andet forpligtelser i direktiv 2001/81/EF om nationale emissionslofter, hvor det anføres, at Kommissionen skal rapportere om betydningen af den internationale søtransport for forurening, og i direktiv 1999/32/EF om svovl i flydende brændsler, hvoraf det fremgår, at Kommissionen skal overveje at udvide anvendelsesområdet for skibe, så det ikke kun omfatter marine gasolier, men også den tungere og mere almindelige fuelolie.

Formålet med forslaget er at mindske emissionen af svovldioxid og partikler til atmosfæren ved at ændre Rådets direktiv 1999/32/EF for så vidt angår svovlindholdet i skibsbrændstoffer.

Det gældende direktiv indeholder ingen bestemmelser for svovlindholdet i fuelolie, der anvendes i skibsfart, mens der er en grænseværdi på 0,2 % (vægtprocent) svovl for marine gasolier, der anvendes i skibstrafik mellem medlemslandene. En konsekvens heraf har været øget anvendelse af den mere forurenende fuelolie.

Miljømæssig begrundelse

Ved afbrænding af svovlholdige brændsler dannes svovldioxid og sulfater, der emitteres med røggassen til atmosfæren. Disse emissioner påvirker menneskers sundhed gennem dannelse af sulfatholdige partikler. Nyere undersøgelser har påvist sammenhæng mellem luftens indhold af partikler og hjerte-kar sygdomme, astma, bronkitis og lungekræft. Der er derfor god grund til at få begrænset udslippet af partikler til luften. Når sulfatholdige partikler udvaskes dannes svovlsyre og nedbøren bliver sur (syreregn) med heraf følgende skader på plante og dyreliv. Forskellige biotoper har forskellig følsomhed. Der er siden 1990 sket et betydeligt fald i udledningen af svovl fra landbaserede og deraf følgende forbedringer for miljøet, men der er stadig en række følsomme områder, der lider skade som følge af forurening.

På en stigende andel af landbaserede kraftværker foretages der rensning af røggassen for svovldioxid (SO₂) med virkningsgrader på mere end 90 %, og området er reguleret gennem EU's direktiv for store fyringsanlæg (2001/80/EF). For andre landbaserede anvendelser opstiller direktiv 1999/32/EF en grænseværdi på 1 % for svovlindholdet i fuelolie. Desuden er der sket betydelige stramninger i kravene

til svovlindholdet i gasolie (0,2 vægtprocent faldende til 0,1 fra 2008), benzin og diesel (0,005 % faldende til 0,001 % i perioden 2005-2008). I modsætning hertil står skibsfarten, hvor den anvendte fuelolie har et gennemsnitligt svovlindhold på 2,7 % på verdensplan, og hvor røggassen udledes uden nogen form for rensning. Beregninger lavet for Kommissionen viser, at svovlemissioner fra skibstrafikken i kystnære områder vil udgøre 75 % af de landbaserede emissioner for EU15 i 2010.

Svovl i fuelolie anvendt i skibe

De vigtigste ændringsforslag til direktiv 1999/32/EF har til formål at begrænse svovlemissionerne i kystnære områder og i havne. De består af følgende elementer:

Forslaget vil indføre et anvendelsesforbud for brug af fuelolie med et svovlindhold over 1,5% for søgående fartøjer i Nordsøen, Den Engelske Kanal og Østersøen. En tilsvarende begrænsning er vedtaget af den Internationale Maritime Organisation, IMO, med MARPOL annekts VI, som træder i kraft i maj 2005.

Forslaget indeholder et anvendelsesforbud for brug af marine brændsler med et svovlindhold over 1,5 % for passagerfærger i rute til og/eller fra enhver af fællesskabets havne.

Der foreslås endvidere et anvendelsesforbud fra 2008 for marine brændsler for alle skibe ved kaj i fællesskabets havne med et svovlindhold på mere end 0,1 %. Denne grænseværdi har tidligere kun omfattet marine gasolier. Formandsskabet har med sit seneste kompromisforslag indarbejdet forslag om, at skibe der kræver tekniske tilpasninger for at opfylde kravet kan få en to-årig dispensation.

Dog er det muligt for medlemslandene at køre forsøgsordninger med afsvovling af røggassen på op til 18 måneder. Såfremt de anvendte teknologier viser sig effektive, vil det være muligt at undtage dem for anvendelsesforbudet permanent.

Det foreslås at ophæve undtagelsesbestemmelserne for Grækenland og de Oversøiske Territorier.

Endeligt bliver det foreslået et markedsføringsforbud af marine dieselolier og gasolier med et svovlindhold på over hhv. 1,5% og 0,1%. For gasolier træder kravet i kraft samtidigt med grænseværdien for skibe i havn.

Tilsvarende fjernes den nuværende undtagelse for reglerne om marine gasolier for skibe, der krydser grænsen til tredjelande.

Andre elementer i forslaget

Forslaget ændrer i bestemmelserne vedrørende landbaseret anvendelse af fuelolie som følge af det nye direktiv 2001/80/EF omhandlende store fyringsanlæg.

Direktiv 1999/32/EF indeholder for nuværende en bestemmelse om, at medlemslandene kan søge dispensation fra kravet om højst 1 % svovl i fuelolie til landbaserede anvendelser. Denne dispensationsmulighed foreslås fjernet.

Det foreslås også, at der nedsættes en teknisk komite, der kan vedtage fremtidige ændringer af teknisk

karakter, der ikke kræver fælles beslutningstagen.

Revisionsklausul

Der indføres en bestemmelse om, at Kommissionen skal overveje alternative reguleringsstrategier, når man i IMO regi har udviklet de nødvendige koncepter.

Kontrol

Forslaget forudsætter at medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at kontrollere – i et omfang repræsentativt for brændstoffer og mængden af trafik - at svovlindholdet i skibsbrændstoffer

overholder de maksimale grænseværdier.

Europa-Parlamentets udtalelse

Forslaget er blevet 1. behandlet i Europa Parlamentet i juni 2003. Her blev vedtaget 36 ændringsforslag. De væsentligste punkter er følgende.

- a. En række betragtninger, begrundelser og definitioner præciseres.
- b. En række tidsfrister for ikrafttræden rykkes frem.
- c. Fællesskabets yderste periferi undtages for forbudet mod salg af dieselolie med højt svovlindhold.
- d. Der gives mulighed for at benytte røggasrensning, som alternativ til at benytte fuelolie med lavt svovl indhold.
- e. Skærpede krav til analyse af brændstofprøver i forbindelse med kontrol.
- f. Anvendelsesområdet for lavsvovl fuelolie udvides til hele EU's territorialfarvand.
- g. At der indføres en fase nr. 2 med en svovlgrænse på 0,5 %.

Kommissionens ændrede forslag

Kommissionen fremlagde 1. august et ændret forslag, hvor man accepterede 19 af Parlamentets ændringsforslag, delvist acceptere 11 og afviste 6.

Ændringerne vedr. a - d blev accepteret med undtagelse af fremrykningen af gennemførselsdatoen for svovlgrænsen på 1,5 % for passagerskibe i rutefart.

Ændringerne vedr. e - g blev afvist.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen forholder sig ikke specifikt til disse problemstillinger. Baggrunden er, at forslaget er en skærpelse af et eksisterende direktiv, som i øvrigt pålægger Kommissionen at fremlægge forslag til skærpede svovlemissionskrav til skibsfarten. Der er i udstrakt grad tale om grænseoverskridende forurening, hvorfor regeringen finder at forslaget er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Regler vedrørende svovl i flydende brændsler indgår i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 532 af 25. maj 2001. Kommissionens forslag vil, dels kunne indføres i dansk lovgivning via en ændring af nævnte bekendtgørelse, dels ved udstedelse af en bekendtgørelse i henhold til den ændring af havmiljøloven fra

19

2002, der blev foretaget netop med henblik på implementering af MARPOL annekts VI.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

EU-Kommissionen har som led i fremlæggelsen af forslaget gennemført en vurdering af forslagets omkostninger og fordele. Som beregningsgrundlag for de øgede omkostninger er anvendt en række rapporter lavet for Kommissionen, der estimerer de ekstra produktionsomkostninger på raffinaderierne ved produktion af de svovlfattige brændsler. Værdisætningen af skadesomkostningerne af de forurenende stoffer er baseret på det såkaldte Extern E-program. De nyeste tal stammer fra BeTa rapporten fra AEA Teknologi, 2002. Disse tal anvendes også ved miljøøkonomiske betragtninger i Danmark. Følgende gennemsnitsværdier er anvendt:

NOx: ca. 32 kr./kg

Partikler: ca. 273 kr./kg

Nedenstående tabel giver en oversigt over resultatet af Kommissionens beregninger:

Krav	Omkostning	Fordele
1,5 % svovl i Nordsøen, Kanalen og Østersøen	735 mill. €/år	1380 mill. €/år
1,5 % svovl for passagerfærger	200 mill. €/år	409 mill. €/år
0,2 % svovl i havne	133 mill. €/år	921 mill. €/år
0,1 % svovl i havne i 2008*	5 mill. €/år	31 mill. €/år
I alt	1073 mill. €/år	2741 mill. €/år

*Yderligere omkostninger i forhold til kravet om 0,2 % svovl

Det ses, at de positive effekter overstiger omkostningerne med en betydelig margin. Værdien af det reducerede svovludslip dominerer for alle fire tiltag. I havneområder har det reducerede udslip af partikler den højeste værdi og bidrager med 27 % af de samlede fordele. Den samlede reduktion er på 507.000 tons svovldioxid og 5.000 tons partikler årligt. Til sammen ligning er Danmarks årlige udslip af svovldioxid på ca. 30.000 tons og partikeludslippet er ca. 8.000 tons.

Forslaget vil ikke føre til væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser udover dem, der allerede ligger i implementeringen af MARPOL annek VI, som Danmark har tiltrådt. Kravet om kontrol af brændselskvaliteten bliver mere formelt, men ligger på samme niveau, og der kommer et krav om en årlig indrapportering til Kommissionen af resultaterne af de udførte analyser.

Forslaget vil få konsekvenser for brændselsomkostninger ved skibstransport i danske farvande. De ekstra omkostninger må forventes at afspejles i moderat forøgede fragtomkostninger.

Prøveudtagningen på skibe og markedsførte brændsler samt den efterfølgende analyse vil endvidere have en omkostning. Miljøstyrelsen har rettet henvendelse til en analysevirksomhed mhp. at få et forsigtigt overslag på udgifter til prøveudtagning og analyse. Det er på den baggrund Miljøstyrelsens forsigtige vurdering, at en repræsentativ prøveudtagning, svarende til ca. 500 prøver, samt analyse vil kunne udføres for ca. 300.000 kr./årligt. Det vurderes at det med tiden vil være muligt at målrette prøveudtagningerne, hvorved antallet af prøver kan reduceres. Som udgangspunkt forventes udgifterne at skulle afholdes af staten. Dog vil mulighederne for oliebranchens egenkontrol af markedsførte

20

brændsler, blive overvejet ved implementeringen af direktivet. Udgifter til prøveudtagning og analyse af brændsler på skibe vil dog under alle omstændigheder skulle afholdes af staten.

Beskyttelsesniveau:

Forslaget vurderes at øge beskyttelsesniveauet i Danmark.

5. Høring

Forslaget er udsendt i ekstern høring den 6. februar 2003 til 37 interessenter med frist for kommentarer den 5. marts 2003.

Der er indkommet 10 høringssvar. Fem af høringssvarene indeholder ingen særlige bemærkninger, mens to udtrykker en generel støtte til forslaget. Københavns Kommune foreslår, at grænseværdien på 1,5 % svovl i fuelolie udvides til at gælde for samtlige EU havområder. Danmarks Naturfredningsforening foreslår bl.a. at grænseværdierne for svovl i bunkerolie skærpes yderligere. Det sidste høringssvar fra Rederiforeningen støtter 1,5% grænsen for svovl, så længe direktivændringen ikke træder i kraft før de internationale regler (MARPOL Annex VI) er trådt i kraft (når denne er ratificeret af 15 lande, der repræsenterer mindst 50% af verdens skibstonnage). Endvidere peger Rederiforeningen på, at 0,2% kravet under havneanløb – jf. direktivforslagets oprindelige ordlyd - afføder tekniske vanskeligheder og ikke står mål med miljøforbedringerne. Dersom der kan påvises lokale luftkvalitetsproblemer, støtter

foreningen gerne målrettede lokale krav. Der advares også kraftigt imod at søge at skærpe svovlkravene i skibsbrændsler med mindre disse vedtages indenfor rammerne af MARPOL konventionen.

I forbindelse med høringen i EU miljøspecialudvalget er der indkommet yderligere to høringssvar. Specialarbejderforbundet i Danmark udtaler støtte til forslaget. Søfartsstyrelsen ønsker, at direktivet skal give mulighed for at skibsfarten kan anvende afsvovling af røggassen som alternativ til fuelolie med lavt svovlindhold, mens man ikke ønsker, at Danmark skal arbejde for yderligere reduktioner af svovlindholdet i fuelolie med mindre disse aftales i IMO.

Olie Branchens Fællesrepresentation har, efter fremkomsten af Europa Parlamentets forslag om indførelsen af en fase 2 med en svovlgrænse på 0,5 %, fremsendt yderligere synspunkter på direktivforslaget. De gør opmærksom på betydelige merudgifter i forbindelse med en sådan grænse, og at det vil føre til øgede CO₂ udslip på raffinaderierne.

På specialudvalgsmøde den 9. juni 2004 fremkom følgende bemærkninger: *Danmarks Naturfredningsforening* bemærkede at dansk holdning syntes uklar og ønskede klargjort hvorfor der ikke eksplicit peges på midvejsvalueringen af landbrugsstøtten og herfra eventuelt finansiering til biodiversitetsformål.

SID gør opmærksom på, at for så vidt angår spørgsmålet om uddannelse af medarbejdere, har man på konferencen i Malahide kun behandlet dette når det gælder landbrugsdelen og ikke for så vidt angår skovbrug, fiskeri og turistsektor. SID finder derfor at Danmark bør arbejde på at få tilsvarende tekst om uddannelse ind under disse sektorer.

Ad punkt 4 – Forslag til nyt direktiv om kvaliteten af badevand Kom (2002) 581 endelig

21

Revideret notat

RESUMÉ

Det gældende badevandsdirektiv 1976/160 indeholder en række bestemmelser om overvågning af badevands overholdelse af bindende normer for badevandets kvalitet. Direktivet er forældet, både hvad angår valg af parametre, beskyttelsesniveauet og opfølgning i tilfælde af forringet badevandskvalitet.

Det nye forslag reducerer antallet til to mikrobiologiske parametre suppleret af visuel inspektion (algevækst, olie) samt pH-måling i ferskvandsområder.

Kommissionen foreslår juridisk bindende værdier for 'God kvalitet' og en vejledende værdi for 'Udmærket kvalitet'.

Ved afslutningen af hver badesæson klassificeres badevandet ved det enkelte badevandssted som "ringe", "godt" eller "udmærket".

Det nye forslag fokuserer i højere grad end 76-direktivet på forvaltning af badevand. Badevandsprofiler for de forskellige badevandsområder skal udvikles, potentielle kontamineringskilder (med passende afhjælpeforanstaltninger) skal påvises, og af badevandskvaliteten skal indsamles, analyseres og fortolkes, og der skal ske oplysning af offentligheden, især om badevandskvaliteten. Myndighederne skal ligeledes sætte ind, når badevandet er karakteriseret som ringe. Det nye direktiv er på dette område væsentligt mere detaljeret end i det gældende direktiv.

Som udgangspunkt skal alle badevandssteder opfylde kriterierne for at kunne blive klassificeret "godt" eller "udmærket". Badevandssteder, der karakteriseres som "ringe", betragtes dog som værende i overensstemmelse med direktivet, hvis de badesæsonens løb er truffet foranstaltninger for at forebygge, mindske eller fjerne forureningen, og der

foranstaltninger for at undgå, at mennesker udsættes for forureningen, herunder at offentligheden er blevet orienteret om, at badevandet inden tre år ikke kan klassificeres som godt, anses det ikke for at være i overensstemmelse med direktivet.

For at være i overensstemmelse med direktivet er eneste mulighed herefter, at der indføres badeforbud.

1. Status

Kommissionen sendte den 24. oktober 2002 ovennævnte forslag til Rådet og Europaparlamentet. Forslaget har hjemmel i traktatens artikel 175(1) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i traktatens artikel 251.

Direktivet skal erstatte direktiv 1976/160 om kvaliteten af badevand.

Grundnotat om forslaget er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 29. november 2002.

Kommissionen præsenterede forslaget på rådsmøde (miljø), den 9. - 10. december 2002. En første drøftelse fandt sted på rådsmødet den 4. marts 2003.

Europa-Parlamentet har den 21. oktober, 2003 udtalt sig om forslaget

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg med henblik på forhandlingsoplæg den 19. december 2003 forud for rådsmødet (miljø) den 22. december 2003.

| Formandskabet har sat punktet på dagsordenen for rådsmøde (miljø), den 28. -29. juni 2004 med

22

| henblik på at opnå politisk enighed om fælles holdning.

2. Formål og indhold

Det gældende badevandsdirektiv 1976/160 indeholder en række bestemmelser om overvågning af badevandet og overholdelse af bindende normer for badevandets kvalitet. Direktivet er forældet, både hvad angår valg af parametre, beskyttelsesniveauet og opfølgning i tilfælde af forringet badevandskvalitet.

Anvendelsesområde

Det gældende badevandsdirektiv regulerer badevandskvaliteten i naturlige vandområder, og fokuserer på traditionel badning og svømning. Det nye forslag inddrager også vandkvaliteten i tilknyttede områder, hvor der anvendes kano eller lignende.

Parametre

Til vurdering af badevandskvaliteten fastlægger 1976-direktivet 19 parametre. Det nye forslag reducerer antallet til to mikrobiologiske parametre suppleret af visuel inspektion (algevækst, olie) samt pH-måling i ferskvandsområder.

Reduktionen til to parametre skyldes, at mikrobiologisk forurening - i langt de fleste tilfælde - er den faktor, der giver dårlig badevandskvalitet, og at vandrammedirektivet fastlægger en omfattende kemisk og biologisk overvågning for alle vandområder, inkl. kystområder, der skal være på plads fra udgangen af 2006.

De to foreslåede fækale indikatorparametre (mikrobiologiske), intestinale enterokokker (IE) og *Escherichia coli* (EC), giver den bedste angivelse af fækal forurening og sundhedsvirkninger i vandområder, der anvendes til fritidsaktiviteter. IE parameteren og EC parameteren svarer til henholdsvis parameteren fækale streptokokker og fækale colibakterier i 1976-direktivet. I Danmark undersøges badevandet dog ikke rutinemæssigt for fækale streptokokker.

Endvidere omfatter direktivet som noget nyt algevækst, mens direktivet bibeholder en vurdering af om badevandet er belastet med mineralske olier, tjærerester og affald foruden – for ferskvande – pH-værdien.

Forslaget åbner op for, at der kan fastsættes krav til indholdet af virus, når egnede metoder til påvisning af vira er udviklet og valideret.

Parameterværdier

Kommissionen foreslår juridisk bindende værdier for 'God kvalitet' og en vejledende værdi for 'Udmærket kvalitet' for koncentrationer af intestinale enterokokker og Escherichia coli i badevand, som vist i følgende tabel:

<i>Mikrobiologiske parametre</i>	<i>Udmærket kvalitet</i>	<i>God kvalitet</i>
Intestinale enterokokker (I.E.) i cfu/100 ml	100	200

23

Escherichia coli (E.C.) i cfu/100 ml	250	500
--------------------------------------	-----	-----

Vurdering er baseret på en 95-percentil

(Ved samme forureningsniveau vil anvendelse af 90-perceenten svare til den dobbelte koncentration af f.eks. E coli som ved 95-percentilen. D.v.s. en koncentration af 2000/100 ml ved 95-percentilen svarer til 1000/100 ml ved 90 percentilen.)

Den bindende værdi i 1976 direktivet er for E. Coli 2000/100 ml, mens Danmarks nationale krav er 1000 E.coli/100 ml badevand.

Badevandet foreslås vurderet ud fra de sidste tre års prøveresultater, som indsættes i en logaritmisk funktion, hvorefter det vurderes, om vandet i mindst 95% af tiden overholder de bindende værdier for god kvalitet.

Vandet må ikke have opblomstring af alger eller indeholde tjærerester eller affald. PH-værdien i ferske vande skal være mellem 6 og 9. Disse forhold indgår dog ikke i klassificeringen af badevand.

Ved afslutningen af hver badesæson klassificeres badevandet ved det enkelte badested som ”ringe”, ”godt” eller ”meget godt” på basis af de sidste tre års data.

Selve værdierne er således

strammere end de danske, men dette modvirkes af at badevandet nu skal vurderes på baggrund af 3 års data og ikke som de danske krav kun på basis af et års data. Samlet set vurderes det at der er reelt tale om en stramning, og at en række stationer vil blive klassificeret som ringe.

Fra kontrol til forvaltning af badevand

Det nye forslag fokuserer i højere grad end 76-direktivet på forvaltning af badevand. Badevandsprofiler for de enkelte badeområder skal udvikles. Badevandsprofiler (defineret i forslagets bilag III) er en fysisk/geografisk beskrivelse af et badeområde, herunder en beskrivelse af forureningskilderne. Badevandsprofilerne ajourføres efter et skema, således at der sker en hyppigere ajourføring ved ringe kvalitet end ved udmærket.

Derudover skal potentielle kontamineringskilder (med passende afhjælpeforanstaltninger) skal påvises, prøver af badevandskvaliteten skal indsamles, analyseres og fortolkes, og der skal ske oplysning af offentligheden, især når badning ikke er tilrådelig. Myndighederne skal ligeledes sætte ind, når badevandet er karakteriseret som ringe. Reglerne i det nye direktiv er på dette område væsentligt mere detaljerede end i det gældende direktiv.

En del af oplysningerne om badevandsprofiler bliver indhentet via vandrammedirektivet (Dette direktivs karakterisering af overfladevandområder)

Kontrol af badevand

Indtil klassificering har fundet sted, skal der udtages mindst 2 prøver per måned. Efter klassificering lader forslaget antallet af kontrolprøver på det enkelte badested afhænge af erfaringer med badevandskvaliteten på det pågældende badested. Antallet af obligatoriske prøver varierer mellem 2 per sæson og 2 per måned i badesæsonen. Det gældende direktiv kræver 2 prøver per måned, med mulighed for at nøjes med en 1 prøve per måned, hvis badevandet erfaringsmæssigt er meget godt.